

► UČITELJ MORA SPOZNATI SVOJE UČENCE, TI PA SVOJE SOŠOLCE

/ Andreja Schwarz / OŠ Ludvika Pliberška Maribor

► V razredu se vsako leto občasno pokaže negativen odnos do drugačnih sošolcev, zato sem se odločila, da bomo pri razrednih urah ta odnos začeli odpravljati s pomočjo socialnih igrice in globljega spoznavanja. Nesprejemljivo je namreč norčevanje iz otrok druge nacionalnosti, kulture, socialnega položaja ali vedenja. Vsakogar je zato potrebno dobro spoznati – kot celovito človeško bitje, ne samo kot učenca ali sošolca. Samo na tak način lahko ustvarimo spodbudno učno in življenjsko okolje, ki posamezniku pomaga pri razvoju. Spoznavanja smo se lotili tako, kot opisujem v nadaljevanju.

Otroške fotografije

Naš razredni projekt sem začela s pripravo panoja, za katerega je vsak učenec prispeval svojo otroško fotografijo. Seveda sem na pano prilepila tudi svojo fotografijo. Ker so bile vse fotografije brez imen, se je začelo zabavno ugibanje. Učence so fotografije vedno znova pritegovale, jaz pa sem kot tihi poslušalec izvedela drobce o tem, kako gledajo nase in na druge. Opazila pa sem tudi, kako izboljšujejo medsebojne stike.

Teden prijaznosti

Uvedli smo tedne prijaznosti. Naključno sem izbrala ime učenca, ki je postal »učenec tedna« in njegovo ime zapisala na vidno mesto. V tem tednu so bile učencu dovoljene majhne ugodnosti, kot so prvo mesto v vrsti za malico in kosilo, deljenje delovnih zvezkov ali urejanje razrednih zadev pri tajnici. Poleg tega sem spodbujala druge učence, da so bili do izbranega učenca posebej pozorni. Pri naslednji razredni uri pa je vsak učenec anonimno napisal kakšno stvar, ki mu je všeč pri izbranem učencu. Zapisi so nastajali

na listu, ki ga je vsak zapisovalec preložil v obliki harmonike, tako da naslednji ni videl predhodnih zapisov. Nazadnje smo sestavek v pismu izročili »učencu tedna« in on ga je lahko glasno prebral, če je to želel.

Predaja stiska

Z otroki sem sedela na tleh in držali smo se za roke. Igro sem začela tako: »Roko bi rada stisnila Tanji, ker je lepo poskrbela za red v razredu.« Nato sem rahlo stisnila roko sosedu, on pa svojemu sosedu. Stisk se je nadaljeval tako dolgo, dokler ni prišel do Tanje. Na koncu je Tanja stisk potrdila z zahvalo in povedala, komu dalje predaja stisk roke in zakaj.

Oblikovanje skupinskega grba

Naključno sem oblikovala skupine po štiri učence. Njihova naloga je bila narisati skupinski grb, ki prikazuje hobije, interese, aktivnosti, priljubljene stvari ... vsakega posameznika. Pri tem je vsak učenec porisal četrtno lista, skupaj pa so morali ustvariti povezavo posameznih delov glede na to, kaj

druži vse člane skupine. Ob koncu je vsaka skupina predstavila svoj grb in povedala nekaj o članih skupine.

Spoznavanje sebe in drugih

Vsi smo sedeli v krogu in kot vodja sem učencem povedala svoje ime in eno dobro lastnost oziroma nekaj, v čemer sem dobra. Potem je naslednji učenec ponovil moje ime in mojo dobro lastnost, dodal pa je še svojo. Vsak naslednji učenec je ponovil imena in dobre lastnosti vseh, ki so se že predstavili. Na tak način so učenci dojeli, da ima vsak človek v sebi veliko dobrega, ne glede na nacionalnost, kulturo ali socialni položaj. (Kjer je v razredu več otrok, je smiselno, da jih razdelimo v dve skupini.)

Vsi smo si podobni

Učencem sem razložila, da se morajo razvrstiti v skupine ali vrsto po neki skupni lastnosti (npr. razvrstite se v skupine glede na najljubši šolski predmet, ustvarite skupine glede na barvo oči, razvrstite se po številu domačih živali, razvrstite se v skupine glede na število sorojencev, razvrstite se po starosti glede na rojstne datume). Tako so učenci ugotovili, da jih marsikaj družijo tudi z otroki, iz katerih so se prej norčevali in da bi bilo bolje, da se z njimi pogovarjajo o stvareh, v katerih so si podobni, kot pa da zaidejo v negativen odnos do sošolcev.

Škatla za predloge, pohvale in pritožbe

V razredu imamo škatlo, v katero odlagamo sporočila, ki so podpisana. Na razrednih urah škatlo odprem. Učencem preberem pohvale, nekatere pritožbe pa včasih obravnavam na štiri oči. Pri tem lahko ugotovim, kaj je učencem pomembno. Vsak teden tudi sama dam v škatlo kakšno pohvalo ali predlog.

Seveda vse te socialne igre in ostale aktivnosti nimajo učinka, če jih izvedemo enkrat v šolskem letu. Ponavljamo jih znova in znova, da delo obrodi sadove!

